

The Role of Early Maladaptive Schemas in the Disconnection and Rejection Domain in Predicting Marital Intimacy

Shakila Hajibeykloo

MSc. student in General Psychology, Hekmat Razavi Institute of Higher Education, Mashhad, Iran

Mohammadreza Tahvilian*

MSc. in General Psychology, University of Sistan & Baluchestan, Zahedan, Iran

Extended Abstract

Introduction

Marital intimacy is a key determinant of marital satisfaction and continuity, directly influencing partners' psychological and emotional well-being (Ostavar, 2024). Intimacy extends beyond mere physical closeness, encompassing cognitive, emotional, and behavioral dimensions through which partners openly share feelings, needs, and thoughts without fear of judgment (Barta & Kiene, 2005). This multidimensional construct involves emotional expression, empathy, and reciprocal responsiveness within a safe relational context (Johnson, 2019). Conversely, the absence of safety undermines self-disclosure, leading to emotional distancing and reduced marital quality (Shahroei et al., 2022).

Early Maladaptive Schemas (EMSs)—enduring cognitive-affective patterns rooted in unmet childhood needs—are strongly implicated in relational dysfunction (Mahmoudpour

* Corresponding Author: mohammadrezatahvilian2@gmail.com

© 2026 The Author(s). This is an open access article under the terms of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0) License.

DOI: <https://doi.org/10.22034/rip.2025.522113.1101>

Received: 07 May 2025 **Revised:** 05 Jun 2025 **Accepted:** 07 Jun 2025 **Published online:** 10 Jun 2025

et al., 2020). Among the five schema domains identified by Young and colleagues (2006), the Disconnection and Rejection domain is particularly relevant to intimacy processes. It comprises five schemas- Abandonment/Instability, Mistrust/Abuse, Emotional Deprivation, Defectiveness/Shame, and Social Isolation/Alienation each characterized by expectations that core emotional needs for security, acceptance, and belonging will remain unmet. For instance, Abandonment schema entails chronic fear of losing significant others; Mistrust/Abuse involves expecting harm or betrayal; Emotional Deprivation is the belief that emotional needs will not be met; Defectiveness/Shame centers on feeling flawed and unworthy; and Social Isolation/Alienation involves feeling disconnected from the social world. Prior empirical evidence indicates these schemas can reduce intimacy by fostering anxiety, avoidance, mistrust, shame and emotional withdrawal (Bach et al., 2018; Koruk & Kurt, 2019; Bakhtiari et al., 2019; Aloï et al., 2020; Kover et al., 2024; Ginalska & Cichopek, 2025).

Despite the recognized importance of EMSs in relationship quality, few studies have comparatively examined the predictive contributions of each schema within the Disconnection and Rejection domain to marital intimacy, especially in collectivist cultures such as Iran, where intimacy expression is culturally moderated. This study aimed to determine and compare the roles of Disconnection and Rejection domain schemas in predicting marital intimacy.

Method

This fundamental research employed a correlational design. The study population included couples attending the Sabz Clinic in Mashhad, Iran, from July to September 2024. Based on Tabachnick and Fidell's (2019) guideline of 20 participants per predictor and five predictor schemas, a minimum of 100 participants was required; with oversampling for attrition, 110 couples were targeted. Data were collected through Google Forms distributed via clinic social media.

Inclusion criteria were current marital cohabitation, age 20–55 years, and literacy; Exclusion criteria included self-reported history of severe psychiatric disorders, acute marital challenges (e.g., definitive decision for divorce/separation during the study period), and incomplete questionnaire responses. Electronic informed consent ensured anonymity and confidentiality. The final valid sample comprised 104 participants.

Data were collected using the Schema Questionnaire- Short Form (SQ-SF) and the Couple Intimacy Inventory (MIQ). Data analysis employed descriptive statistics (means, standard deviations, skewness, kurtosis), Pearson correlation coefficients, and stepwise multiple regression using SPSS version 25. Assumptions for regression, including normality (univariate and multivariate), independence of errors (Durbin-Watson statistic), and multicollinearity (tolerance values), were tested and met.

Results

Descriptive demographic analysis revealed that 31% of participants were aged 24–33 years, 38% were aged 34–43 years, 22% were aged 44–53 years, and 9% were aged 53–55 years. Regarding educational attainment, 20% held a high school diploma, 28% held an associate degree, 31% held

a bachelor's degree, 16% held a master's degree, and 5% held a doctoral degree. Data screening revealed no missing or out-of-range values, nor any univariate or multivariate outliers. Means and standard deviations for the five schemas were as follows: Emotional Deprivation ($M=20.33$, $SD=6.41$), Defectiveness/Shame ($M=19.11$, $SD=6.76$), Abandonment ($M=18.63$, $SD=6.23$), Social Isolation ($M=17.93$, $SD=6.55$), and Mistrust/Abuse ($M=17.56$, $SD=6.46$). The mean for marital intimacy was 155.73 ($SD=36.29$). Pearson correlation coefficients indicated significant negative associations between all five Disconnection/Rejection schemas and marital intimacy (all $p < 0.01$). The strongest correlation was between Abandonment and intimacy ($r = -0.61$), followed by Mistrust/Abuse ($r = -0.57$), Emotional Deprivation ($r = -0.55$), Defectiveness/Shame ($r = -0.51$), and Social Isolation ($r = -0.35$). For the regression analysis, assumptions were verified: skewness and kurtosis values were within acceptable ranges, multivariate normality was confirmed via residual distribution, the Durbin-Watson statistic was 1.79 (indicating independent errors), and tolerance values ranged from 0.40 to 1.0 (no multicollinearity). The stepwise regression model yielded a multiple correlation (R) of 0.77, an R -squared of 0.59, and an adjusted R -squared of 0.58, indicating that the model explained 58% of the variance in marital intimacy ($P < 0.01$). Three schemas emerged as significant negative predictors of marital intimacy: Abandonment ($\beta = -0.44$), Mistrust/Abuse ($\beta = -0.32$), and Emotional Deprivation ($\beta = -0.27$). Abandonment had the largest standardized beta coefficient, indicating the strongest unique contribution. The schemas of Defectiveness/Shame and Social Isolation/Alienation did not make significant unique contributions to predicting marital intimacy ($P > 0.05$).

Discussion and Conclusion

The findings demonstrated significant negative correlations between all Disconnection/Rejection domain schemas and marital intimacy, consistent with prior research (Koruk & Kurt, 2019; Bakhtiari et al., 2019; Alimoradi et al., 2022; Kover et al., 2024). This suggests that individuals with stronger beliefs in inevitable rejection, instability, or emotional neglect experience diminished capacity for closeness and self-disclosure. More specifically, regression results identified Abandonment, Mistrust/Abuse, and Emotional Deprivation as unique negative predictors, with Abandonment showing the strongest effect. The chronic fear of losing significant others (Abandonment schema) directly undermines the security necessary for emotional vulnerability and intimacy. Similarly, the expectation of betrayal or harm (Mistrust/Abuse) inhibits authentic self-expression, while the belief that emotional needs will remain unmet (Emotional Deprivation) fosters perceived loneliness even within the relationship. These findings are consistent with Young et al.'s (2006) theory that EMSs function as cognitive filters distorting relational information processing. Notably, Defectiveness/Shame and Social Isolation did not contribute uniquely. This may reflect gender-specific effects suggested by Kover et al. (2024), where certain schemas affect partners differently, or the possibility that these schemas operate indirectly through other variables (e.g., depression or communication skills). Cultural factors in the Iranian sample may also play a role, as collectivist contexts might moderate how self-worth or social alienation translates into dyadic intimacy. Clinically, results underscore the importance of assessing and targeting specific schemas—particularly Abandonment, Mistrust, and Emotional

Deprivation—in couple therapy. Schema-focused cognitive-behavioral interventions that restructure these maladaptive patterns and enhance emotional regulation and communication skills could effectively improve marital intimacy. Limitations include the convenience sample from a single clinic, cross-sectional design precluding causal inference, lack of gender-based analysis, and potential self-report biases. Future research should employ larger, more diverse samples, incorporate longitudinal designs, and examine potential mediators and moderators (e.g., attachment style, gender, cultural values) to further elucidate the complex pathways from EMSs to marital intimacy.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines: Participants were informed of study objectives, assured of data confidentiality and anonymity, and provided voluntary informed consent. No personal identifiers were collected.

Funding: This research is a personal study without financial support.

Authors' contribution: All stages of conducting the research and preparing the manuscript were shared equally by the authors.

Conflict of interest: The authors declare no conflicts of interest.

Acknowledgements: The authors express their sincere gratitude to all individuals who supported and contributed to this research.

Keywords: disconnection and rejection schemas, early maladaptive schemas, marital intimacy.

Citation: Hajibeykloo, S., & Tahvilian, M. (2026). The Role of Maladaptive Schemas in the Domain of Disconnection and Rejection in Predicting Marital Intimacy. *Recent Innovations in Psychology*, 3(2), 48-60. <https://doi.org/10.22034/rip.2025.522113.1101>.

نقش طرحواره‌های ناسازگار حوزه بریدگی و طرد در پیش‌بینی صمیمیت زناشویی

دانشجوی کارشناسی ارشد روان‌شناسی عمومی، موسسه آموزش عالی غیردولتی
غیرانتفاعی حکمت رضوی، مشهد، ایران

شکیلا حاجی بیک لو

کارشناسی ارشد روان‌شناسی عمومی، دانشگاه سیستان و بلوچستان، زاهدان، ایران

محمد رضا تحویلین *

چکیده

پژوهش حاضر با هدف تعیین نقش طرحواره‌های بریدگی و طرد در پیش‌بینی صمیمیت زناشویی انجام شد. در یک طرح همبستگی تعداد ۱۰۴ نفر از مراجعه‌کنندگان به یکی از مراکز مشاوره شهر مشهد با روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. گردآوری داده‌ها با فرم کوتاه پرسشنامه طرحواره (SQ-SF) و پرسشنامه صمیمیت زوجین (MIQ) انجام شد. نتایج نشان داد که بین طرحواره‌های بریدگی و طرد با صمیمیت زناشویی رابطه منفی و معناداری وجود دارد ($P < 0/05$). تحلیل رگرسیون گام به گام نیز نشان داد که طرحواره‌های رهاشدگی ($\beta = -0/44$)، بی‌اعتمادی ($\beta = -0/32$) و محرومیت هیجانی ($\beta = -0/27$) سهم منفی و معناداری در پیش‌بینی صمیمیت زناشویی داشته و ۵۸ درصد تغییرات آن را تبیین می‌کنند. به نظر می‌رسد طرحواره‌های ناسازگار اولیه حوزه بریدگی و طرد سهم قابل توجهی در تبیین صمیمیت زناشویی دارند و لازم است در مداخلات مرتبط با زوجین بر این طرحواره‌ها تمرکز بیشتری صورت گیرد.

کلیدواژه‌ها: صمیمیت زناشویی، طرحواره بریدگی و طرد، طرحواره‌های ناسازگار اولیه

استناد: حاجی بیک لو، شکیلا، و تحویلین، محمد رضا. (۱۴۰۵). نقش طرحواره‌های ناسازگار حوزه طرد و بریدگی در پیش‌بینی صمیمیت زناشویی. نوآوری‌های اخیر در روان‌شناسی، ۳(۲)، ۶۰-۴۸.

<https://doi.org/10.22034/rip.2025.522113.1101>

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۲/۱۷ تاریخ بازنگری: ۱۴۰۴/۰۳/۱۵ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۳/۱۷ انتشار برخط: ۱۴۰۴/۰۳/۲۰

* نویسنده مسئول: mohammadrezatahvilian2@gmail.com

مقدمه

صمیمیت در روابط زناشویی یکی از عوامل کلیدی برای تداوم و رضایت در زندگی مشترک محسوب می‌شود و تأثیر مستقیمی بر سلامت روانی و عاطفی زوجین دارد (استوار، ۱۴۰۳). این مفهوم فراتر از نزدیکی فیزیکی است و شامل ابعاد عاطفی، شناختی و رفتاری بوده و باعث می‌شود زوجین بتوانند احساسات، نیازها و افکار خود را به شکلی صادقانه و بدون ترس از قضاوت با یکدیگر به اشتراک بگذارند (بارت و کین، ۲۰۰۵). صمیمیت زوجین علاوه بر بعد عاطفی، جنبه‌های شناختی و رفتاری نیز دارد که شامل مهارت‌هایی مانند گوش دادن فعال، بیان احساسات و حمایت عاطفی است (جانسون، ۲۰۱۹). این فرآیند، تعاملی دوطرفه است که نیازمند ایجاد فضایی امن برای بیان نیازها و دغدغه‌های فردی می‌باشد. نبود چنین فضایی می‌تواند باعث ایجاد فاصله عاطفی و کاهش صمیمیت شود که در نهایت بر کیفیت رابطه تأثیر منفی می‌گذارد (شهرویی و همکاران، ۱۴۰۲). طرحواره‌های ناسازگار اولیه^۱، به عنوان ساختارهای روانی و شناختی که فرد در طول زندگی خود بر اساس تجربیات اولیه شکل می‌دهد، می‌توانند تأثیرات چشمگیری بر کیفیت روابط میان فردی به‌ویژه روابط زناشویی بگذارند (محمودپور و همکاران، ۱۳۹۹).

یانگ و همکاران (۲۰۰۶) طرحواره‌ها را در پنج حوزه اصلی قرار دادند که شامل اختلال در خودگردانی و عملکرد^۲، محدودیت‌های مختل^۳، دیگرجهت‌مندی^۴، گوش‌بزرگی و بازداری^۵ و بریدگی و طرد^۶ است. دسته اخیر به عدم امنیت، بی‌ثباتی و طرد از سوی دیگران اشاره داشته و شامل رهاشدگی^۷، بی‌اعتمادی/بدرفتاری^۸، محرومیت هیجانی^۹، نقص/شرم^{۱۰} و انزوای اجتماعی/بیگانگی^{۱۱} است. افراد با طرحواره رهاشدگی/بی‌ثباتی باعث می‌شود که فرد احساس می‌کند ممکن است در روابط خود طرد شود و همیشه نگرانی از ترک شدن در او وجود دارد. این احساس طرد می‌تواند منجر به اضطراب و ترس از رهاشدگی و کاهش صمیمیت در روابط زناشویی گردد. در واقع افرادی که تحت تأثیر این طرحواره قرار دارند، ممکن است از نزدیک شدن به شریک زندگی خود اجتناب کرده و ارتباطات عاطفی کمتری برقرار کنند (کوروک و کورت، ۲۰۱۹؛ آلوی و همکاران، ۲۰۲۰). طرحواره بی‌اعتمادی/بدرفتاری شامل این باور است که دیگران قصد آزار، سوءاستفاده، تحقیر، فریب یا خیانت دارند. افراد دارای این طرحواره معمولاً انتظار دارند که مورد سوءاستفاده فیزیکی، جنسی، عاطفی یا مالی قرار گیرند یا فریب بخورند (کوور و همکاران، ۲۰۲۴). گینالسکا و سیچوپک (۲۰۲۵) بر این باورند که ریشه‌های طرحواره بی‌اعتمادی را باید در تجارب دل‌بستگی نایمن اولیه جستجو کرد. آنان نشان دادند که طرحواره بی‌اعتمادی/بدرفتاری از طریق انتظار خیانت و فریب، تفسیر بدبینانه از رفتارهای مبهم، کاهش امنیت روانی و اثر دوگانه بر زوج می‌تواند صمیمیت زناشویی را کاهش دهد.

احساس نقص یا شرم در روابط موجب می‌شود که فرد خود را در مقایسه با دیگران ناتوان و غیرقابل قبول ببیند.

-
1. early maladaptive schemas
 2. impaired autonomy & performance
 3. impaired limits
 4. other-directedness
 5. over vigilance & inhibition
 6. disconnection & rejection
 7. abandonment
 8. mistrust/abuse
 9. emotional deprivation
 10. defectiveness/shame
 11. social Isolation/alienation

این احساس شرم می‌تواند مانع از ایجاد روابط صمیمی و نزدیک در زندگی زناشویی شود و فرد را از ابراز نیازهای عاطفی خود باز دارد (بچ و همکاران، ۲۰۱۸). تحقیقات نشان داده‌اند که این افراد ممکن است به دلیل احساس نقص، از برقراری ارتباطات عاطفی خودداری کرده و از این رو صمیمیت کمتری در روابط خود تجربه کنند (کوور و همکاران، ۲۰۲۴). طرحواره محرومیت هیجانی نیز به‌ویژه در روابط زناشویی تأثیرات منفی دارد. افراد با این طرحواره احساس می‌کنند که نیازهای هیجانی و عاطفی آنها در روابط تأمین نمی‌شود و از حمایت عاطفی محروم هستند (کوور و کورت، ۲۰۱۹). این افراد ممکن است احساس تنهایی کنند و نتوانند ارتباطات صمیمی و مؤثری با شریک زندگی خود برقرار سازند (علی‌مرادی و همکاران، ۲۰۲۲). در نهایت، افراد دارای طرحواره انزوای اجتماعی/بیگانگی احساس می‌کنند هیچ‌گونه ارتباط اجتماعی و عاطفی واقعی با دیگران ندارد و از نزدیک شدن به دیگران خودداری می‌کند (کوور و همکاران، ۲۰۲۴). این احساس انزوا می‌تواند باعث کاهش روابط صمیمی و عاطفی در روابط زناشویی شود و در نتیجه، صمیمیت در زندگی مشترک کاهش یابد (بختیاری و همکاران، ۱۳۹۸). تحقیقات اخیر نشان داده‌اند که طرحواره‌های طرد و بریدگی می‌توانند به‌طور مستقیم بر کیفیت صمیمیت و روابط زناشویی تأثیر بگذارند و موانع روان‌شناختی برای ایجاد روابط عاطفی نزدیک در این روابط ایجاد کنند (کوور و همکاران، ۲۰۲۴). این طرحواره‌ها می‌توانند موجب افزایش مشکلات ارتباطی و کاهش توانایی زوجین در برقراری روابط عاطفی و صمیمانه شوند (خاکپور و همکاران، ۱۴۰۱). اما علی‌رغم اهمیت طرحواره‌های ناسازگار اولیه در بهبود کیفیت روابط عاطفی و افزایش رضایت زناشویی مطالعات اندکی به‌طور مستقیم به مطالعه و مقایسه سهم هر یک از طرحواره‌های حوزه بریدگی و طرد در صمیمیت زناشویی پرداخته‌اند. بیشتر این مطالعات نیز در سایر کشورها انجام شده است و در پیشینه مورد بررسی، مطالعه‌ای که با هدف مقایسه طرحواره‌های این حوزه در پیش‌بینی صمیمیت زناشویی انجام شده باشد، به دست نیامد. به‌ویژه آنکه صمیمیت زناشویی یک سازه وابسته به فرهنگ است و تعاریف و شاخص‌های آن در فرهنگ‌های مختلف ممکن است متفاوت باشد. با توجه به این محدودیت در پیشینه پژوهشی داخلی، این پژوهش با هدف تعیین و مقایسه نقش طرحواره‌های حوزه بریدگی و طرد در پیش‌بینی صمیمیت زناشویی انجام شد.

روش

پژوهش حاضر از نظر هدف بنیادی و از نظر روش گردآوری داده‌ها از نوع همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش حاضر را زوجین مراجعه‌کننده به کلینیک راه سبز مشهد در تابستان ۱۴۰۳ تشکیل دادند. در تعیین حجم نمونه بر اساس پیشنهاد تاباکینیک و فیدل (۲۰۱۹) تعداد ۲۰ نفر به ازای هر یک از متغیرهای پیش‌بین در نظر گرفته شد. برای اطمینان ۱۰ درصد نیز به این تعداد افزوده شده و حجم نمونه ۱۱۰ نفر تعیین شد. روش نمونه‌گیری در دسترس بود. بدین ترتیب که فرم الکترونیکی پرسشنامه‌ها در گوگل فرم طراحی شده و با هماهنگی مسئولان کلینیک از طریق شبکه‌های اجتماعی برای افراد ارسال شد. ملاک‌های ورود به پژوهش شامل زندگی مشترک زوجین با یکدیگر، قرار داشتن در بازه سنی ۲۰ تا ۵۵ سال و داشتن سواد خواندن و نوشتن و ملاک خروج از پژوهش شامل داشتن سابقه اختلالات روان‌پزشکی شدید (بر اساس خوداظهاری)، چالش زناشویی حاد مانند تصمیم قطعی به طلاق یا جدایی در زمان پژوهش و تکمیل ناقص پرسشنامه‌ها بود. بر همین اساس در نهایت داده‌های مربوط به ۱۰۴ نفر تجزیه و تحلیل شد. در ابتدای فرم الکترونیکی اهداف پژوهش برای شرکت‌کنندگان توضیح داده شد و رضایت آگاهانه آنان برای تکمیل پرسشنامه‌ها با طرح یک سوال، اخذ گردید. پرسشنامه‌ها بدون نام بوده و به افراد اطمینان

داده شد که اطلاعات آنان نزد پژوهشگران باقی خواهد بود. گردآوری داده‌ها با ابزارهای ذیل صورت گرفت: فرم کوتاه پرسشنامه طرحواره^۱ (SQ-SF): این پرسشنامه توسط یانگ و براون (۱۹۹۴) تدوین شد و فرم کوتاه آن دارای ۷۵ عبارت است. نمره گذاری عبارت‌ها در طیف لیکرت شش درجه‌ای از کاملاً نادرست (۱) تا کاملاً درست (۶) انجام می‌شود. بر اساس این پرسشنامه پانزده طرحواره سنجیده می‌شوند. برای هر طرحواره ۵ عبارت در نظر گرفته شده و مجموع نمرات محاسبه می‌شود. نمره بالاتر در هر طرحواره به معنای وضعیت بدتر است (والر و همکاران، ۲۰۰۱). کالوته و همکاران (۲۰۰۵) ساختار ۱۵ عاملی مرتبه اول این پرسشنامه را به تأیید رساندند. آنان روایی همگرا را در ارتباط با اضطراب، افسردگی و نشانه‌های روانشناختی مطلوب گزارش کرده و آلفای کرونباخ ۰/۹۷ و بازآزمایی ۰/۹۰ را گزارش کردند. دیوانداری و همکاران (۱۳۸۸) نیز در مطالعه‌ای روایی عاملی اکتشافی فرم فارسی را مطلوب گزارش کردند. آنان آلفای کرونباخ ۰/۷۵ را برای آن گزارش کردند. در یک مطالعه جدید معراجی و توکلی بنیزی (۱۴۰۴) ضریب آلفای کرونباخ را در مورد رهاشدگی ۰/۸۷ به دست آوردند. در این پژوهش از طرحواره‌های حوزه بریدگی/طرد استفاده شد. ضرایب آلفای کرونباخ از ۰/۸۱ تا ۰/۹۲ در تغییر بود.

پرسشنامه صمیمیت زوجین^۲ (MIQ): این پرسشنامه توسط ووندن بروک و همکاران (۱۹۹۵) تدوین شده و دارای ۵۶ عبارت است. نمره‌دهی عبارت‌ها در طیف لیکرت پنج درجه‌ای از کاملاً مخالفم (صفر) تا کاملاً موافقم (۴) صورت می‌گیرد. مجموع نمرات محاسبه شده و نمره بالاتر به معنای صمیمت بیشتر است و بالعکس. در مطالعه اصلی همسانی درونی مناسبی میان مولفه‌های این پرسشنامه به دست آمد. ساختار عاملی این پرسشنامه ابتدا در نمونه‌ای متشکل از ۹۳ زوج استخراج و سپس در یک نمونه تأییدی ۱۰۲ زوجی تکرار شد که بیانگر ثبات ساختار پنج‌عاملی بود. روایی سازه از طریق همبستگی‌های معنادار با مقیاس‌های معتبر رضایت زناشویی، صمیمیت کلی ادراک‌شده و صمیمیت ارتباطی تأیید گردید؛ همچنین روایی تشخیصی با توانایی معنادار این پرسشنامه در تمایز بین زوجین دارای آشفتگی زناشویی و زوجین بدون آشفتگی نشان داده شد. رحیمی و همکاران (۲۰۲۰) نیز این پرسشنامه را مورد استفاده قرار داده و پایایی مناسبی را گزارش کردند. در پژوهش حاضر آلفای کرونباخ کل پرسشنامه ۰/۸۲ به دست آمد.

در تجزیه و تحلیل داده‌ها از شاخص‌های توصیفی، ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه گام به گام استفاده شد. داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۲۵ تحلیل شدند.

یافته‌ها

توصیف جمعیت شناختی نشان داد که ۳۱ درصد شرکت کنندگان در سنین ۲۴ تا ۳۳ سال، ۳۸ درصد در سنین ۳۴ تا ۴۳ سال، ۲۲ درصد در سنین ۴۴ تا ۵۳ سال و ۹ درصد در سنین ۵۳ تا ۵۵ سال قرار داشتند. توصیف نمونه بر اساس میزان تحصیلات نیز نشان داد که ۲۰ درصد شرکت کنندگان دارای تحصیلات دیپلم، ۲۸ درصد دارای تحصیلات کاردانی، ۳۱ درصد دارای تحصیلات کارشناسی، ۱۶ درصد دارای تحصیلات کارشناسی ارشد و ۵ درصد دارای تحصیلات دکتری بودند.

در غربالگری داده‌ها مقادیر گمشده و خارج از دامنه‌ای به دست نیامد. داده پرت تک متغیره و چندمتغیره‌ای نیز وجود نداشت. شاخص‌های توصیفی و ضرایب همبستگی متغیرها در جدول ۱ آورده شده است.

1. the Schema Questionnaire-Short Form (SQ-SF)

2. the Marital Intimacy Questionnaire (MIQ)

جدول ۱. شاخص‌های آمار توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیرها	میانگین	انحراف معیار	کجی	کشیدگی	همبستگی با صمیمیت زناشویی
۱. رها شدگی	۱۸/۶۳	۶/۲۳	۰/۸۷	-۱/۰۸	-۰/۶۱**
۲. بی‌اعتمادی/بدرفتاری	۱۷/۵۶	۶/۴۶	-۰/۷۴	۰/۹۱	-۰/۵۷**
۳. محرومیت هیجانی	۲۰/۳۳	۶/۴۱	۱/۵۳	-۱/۷۹	-۰/۵۵**
۴. نقص/شرم	۱۹/۱۱	۶/۷۶	۱/۳۷	۰/۸۱	-۰/۵۱**
۵. انزوای اجتماعی/بیگانگی	۱۷/۹۳	۶/۵۵	-۱/۸۱	۱/۶۸	-۰/۳۵**
۶. صمیمیت زناشویی	۱۵۵/۷۳	۳۶/۲۹	۱/۱۳	۱/۵۸	-

**P<۰/۰۱

جدول ۱ نشان می‌دهد که بین تمامی طرحواره‌های حوزه بریدگی و طرد با صمیمیت زناشویی همبستگی منفی و معناداری وجود دارد ($P < 0/01$). بیشترین همبستگی با صمیمیت زناشویی به طرحواره رهاشدگی و کمترین آن به طرحواره انزوای اجتماعی/بیگانگی تعلق دارد ($-0/61$ در برابر $-0/35$).

در بررسی مفروضات رگرسیون، جدول ۱ نشان می‌دهد که مقادیر کجی و کشیدگی در دامنه مطلوبی قرار دارند. نرمال بودن چندمتغیره نیز با بررسی توزیع مقادیر باقیمانده استاندارد شده، محقق شد. آماره دوربین واتسون نیز برابر با $1/79$ بوده و نشان دهنده استقلال خطاها بود. مقادیر شاخص تحمل نیز در دامنه مطلوب ($0/40$ تا 1) قرار داشتند و نشان‌دهنده عدم همخطی چندگانه متغیرهای پیش‌بین بودند. خلاصه مدل و ضرایب رگرسیون در جدول ۲ آورده شده است.

جدول ۲. خلاصه مدل و ضرایب رگرسیون در مدل پیش‌بینی صمیمیت زناشویی

متغیرها	خلاصه مدل رگرسیون			ضرایب استاندارد نشده		
	R	R ²	R ² Adj	F	b	خطای استاندارد
رهاشدگی	۰/۷۷	۰/۵۹	۰/۵۸	۲۸/۵۷**	-۲/۵۷	۰/۱۴
بی‌اعتمادی/بدرفتاری	۰/۷۷	۰/۵۹	۰/۵۸	۲۸/۵۷**	-۱/۸۷	۰/۱۲
محرومیت هیجانی	۰/۷۷	۰/۵۹	۰/۵۸	۲۸/۵۷**	-۱/۵۵	۰/۰۹

**P<۰/۰۱

جدول ۲ نشان می‌دهد که طرحواره‌های رهاشدگی ($\beta = -0/44$)، بی‌اعتمادی/بدرفتاری ($\beta = -0/32$) و محرومیت هیجانی ($\beta = -0/27$) به طور منفی و معناداری قادر به پیش‌بینی صمیمیت زناشویی هستند. در این میان رهاشدگی سهم بیشتری در پیش‌بینی صمیمیت زناشویی دارد. طرحواره‌های نقص/شرم و انزوای اجتماعی/بیگانگی سهم معناداری در پیش‌بینی صمیمیت زناشویی نداشتند ($P > 0/05$).

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر به بررسی نقش طرحواره‌های اولیه ناسازگار در حوزه بریدگی و طرد در پیش‌بینی صمیمیت زناشویی می‌پرداخت. یافته‌ها نشان داد که بین طرحواره‌های ناسازگار اولیه در حوزه بریدگی و طرد با صمیمیت زناشویی زوجین رابطه معکوسی وجود دارد. به این معنا که هرچه طرحواره‌های حوزه بریدگی و طرد شدیدتر باشند، میزان صمیمیت زوجین نیز کمتر است. این یافته‌ها با نتایج پژوهش‌های کوروک و کورت (۲۰۱۹)؛ علیمزادی و همکاران (۲۰۲۲)؛ کوور و همکاران (۲۰۲۴)؛ بختیاری و همکاران (۱۳۹۸) و قاسمی و همکاران (۱۴۰۱) همسو است. در این مطالعات نیز نشان داده شده است که طرحواره‌های ناسازگار اولیه با صمیمیت زناشویی در ارتباط هستند. در تبیین این یافته باید گفت که افراد با طرحواره‌های بریدگی و طرد به طور معمول از ایجاد روابط

عاطفی نزدیک خودداری می کنند و در نتیجه دچار مشکلاتی در صمیمیت می شوند. این افراد تمایل دارند که در مواجهه با تعارضات، روابط خود را متزلزل کرده و از ارتباط عاطفی فاصله بگیرند. به همین سبب طرحواره‌های ناسازگار اولیه منجر به احساس تنهایی و کاهش وابستگی عاطفی در روابط زوجین می شوند. به نظر می رسد طرحواره‌های حوزه بریدگی و طرد باعث کاهش اعتماد و برقراری ارتباطات عاطفی در روابط زوجین می شوند که خود می تواند در صمیمیت آنان تأثیر منفی بگذارد. گینالسکا و سیچوپک (۲۰۲۵) نشان دادند که طرحواره بی‌اعتمادی/بدرفتاری از طریق انتظار خیانت و فریب، تفسیر بدبینانه از رفتارهای مبهم، کاهش امنیت روانی و اثر دوگانه بر زوج می تواند صمیمیت زناشویی را کاهش دهد.

سایر یافته‌ها نشان داد که طرحواره‌های رهاشدگی، بی‌اعتمادی/بدرفتاری و محرومیت هیجانی قادر به پیش بینی صمیمیت زناشویی هستند و رهاشدگی سهم بیشتری در پیش بینی صمیمیت زناشویی دارد. اما طرحواره‌های نقص/شرم و انزوای اجتماعی/بیگانگی سهم معناداری در پیش بینی صمیمیت زناشویی نداشتند. این یافته از حیث اهمیت طرحواره‌های ناسازگار اولیه در پیش بینی صمیمیت زوجین با پیشینه پژوهشی (کوروک و کورت، ۲۰۱۹؛ علیمردی و همکاران، ۲۰۲۰؛ کوور و همکاران، ۲۰۲۴) همسویی دارد. اما مطالعه‌ای که به مقایسه سهم هر یک از طرحواره‌های حوزه بریدگی و طرد پرداخته باشد، به دست نیامد. بر اساس نظریه یانگ و همکاران (۲۰۰۶)، طرحواره‌های ناسازگار اولیه، الگوهای هیجانی و شناختی خودآیند و ناکارآمدی هستند که در نتیجه تجارب منفی دوران کودکی شکل می گیرند و در سراسر زندگی فرد تداوم می یابند. این طرحواره‌ها به عنوان فیلترهایی برای پردازش اطلاعات، به ویژه در روابط صمیمانه بزرگسالی عمل می کنند. صمیمیت زناشویی که شامل خودافشاگری، پاسخگویی هیجانی و احساس نزدیکی است، مستقیماً از این فیلترهای شناختی تأثیر می پذیرد.

طبق یافته پژوهش حاضر، طرحواره رهاشدگی بیشترین سهم را در پیش‌بینی صمیمیت زناشویی دارد. این یافته با پژوهش‌های متعددی همسو است. مطالعه کوور و همکاران (۲۰۲۴) نشان داد که در زنان، طرحواره رهاشدگی با کاهش صمیمیت و رضایت هر دو طرف رابطه همراه است. افرادی با این طرحواره، به دلیل ترس مزمن از دست دادن دیگران و فقدان ثبات عاطفی، در برقراری صمیمیت پایدار با مشکل مواجه می شوند. پژوهش حاضر همچنین نشان داد که این طرحواره بی‌اعتمادی/بدرفتاری نیز سهم معناداری در پیش‌بینی صمیمیت دارد. افرادی با این طرحواره، انتظار سوءاستفاده، فریب و بی‌احترامی از دیگران را دارند؛ چنین انتظاراتی، خودافشاگری و آسیب‌پذیری را که برای صمیمیت ضروری است، غیرممکن می‌سازد. طرحواره محرومیت هیجانی نیز در پژوهش حاضر و مطالعات دیگر به عنوان پیش‌بین معنادار صمیمیت شناسایی شده است (ووندن بروک و همکاران، ۱۹۹۵). کوور و همکاران (۲۰۲۴) تأکید می کنند که طرحواره محرومیت هیجانی با کاهش رضایت هر دو شریک عاطفی مرتبط است. این طرحواره با این باور شکل می گیرد که نیازهای هیجانی فرد (نظیر حمایت، همدلی و محبت) توسط دیگران برآورده نخواهد شد. چنین افرادی، حتی اگر شریک‌شان محبت کند، آن را درک نمی کنند و بنابراین صمیمیت پایینی ادراک می کنند.

یافته پژوهش حاضر مبنی بر عدم سهم معنادار طرحواره نقص/شرم در پیش‌بینی صمیمیت، تا حدودی با برخی پژوهش‌ها همسو و با برخی دیگر ناهمسو است. کوور و همکاران (۲۰۲۴) دریافتند که طرحواره نقص/شرم با کاهش صمیمیت در زنان مرتبط است، اما بر شریک مرد تأثیر معناداری ندارد. به عبارت دیگر، تأثیر این طرحواره ممکن است جنسیتی باشد. در مطالعه حاضر، با توجه به ترکیب نمونه زوجین، ممکن است تأثیر این طرحواره قابل تشخیص نبوده باشد. یافته دیگر پژوهش حاضر مبنی بر عدم تأثیر طرحواره انزوای اجتماعی/بیگانگی بر صمیمیت،

با یافته‌های کوور و همکاران (۲۰۲۴) همسو است. آنان دریافتند که این طحوازه با کاهش صمیمیت در زنان مرتبط است اما بر شریک مرد تأثیر ندارد. عدم معناداری در پژوهش حاضر ممکن است به دلیل تأثیر متغیرهای مداخله‌گر، نوع نمونه (مثلاً زوجین غیربالینی) یا روش تحلیل متفاوت باشد. در مجموع به نظر می‌رسد طحوازه‌هایی که مستقیماً با ارضای نیازهای هیجانی در رابطه زوجی مرتبط هستند (محرومیت هیجانی، ترس از طرد شدن، و بی‌اعتمادی به مراقب اصلی) سهم مستقیم و قوی‌تری در کاهش صمیمیت دارند. در مقابل، طحوازه‌هایی که بیشتر با خودپنداره منفی (نقص/شرم) یا گسستگی از گروه اجتماعی (انزوای اجتماعی) مرتبط هستند، ممکن است تأثیر خود را به صورت غیرمستقیم یا در تعامل با متغیرهای جنسیتی و زمینه‌ای اعمال کنند. در نهایت می‌توان نتیجه گرفت که فعال بودن طحوازه‌های حوزه بریدگی و طرد، با تضعیف اعتماد متقابل، کاهش همدلی و دشواری در خودافشایی عاطفی، منجر به کاهش صمیمیت در رابطه زوجین می‌شود. این یافته‌ها مؤید این نکته‌اند که درمان و تعدیل این طحوازه‌ها، به ویژه از طریق مداخلات روان‌درمانی هدفمند که بر بازسازی الگوهای شناختی-هیجانی و افزایش مهارت‌های ارتباطی تأکید دارند، می‌تواند گامی مؤثر و اساسی در بهبود کیفیت روابط زناشویی باشد. اصلاح این طحوازه‌ها، علاوه بر افزایش اعتماد و پذیرش متقابل، موجب ارتقاء ظرفیت زوجین برای خودافشایی صادقانه و همدلی عمیق‌تر می‌شود که بهبود صمیمیت را در پی دارد. بنابراین، توجه به این طحوازه‌ها در فرایندهای درمانی، نه تنها می‌تواند مشکلات عاطفی فردی را کاهش دهد، بلکه نقش مهمی در ارتقاء پایداری و رضایت‌بخشی روابط زناشویی ایفا می‌کند.

یافته‌های این پژوهش به واسطه محدودیت‌هایی در حجم نمونه، در نظر نگرفتن نقش جنسیت زوجین، سن آنان و تعداد فرزندان‌شان و اجرا در یک بافت فرهنگی خاص باید با احتیاط تعمیم داده شود. پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آتی از نمونه‌های بزرگ‌تر و متنوع‌تر استفاده شود تا نتایج قابل تعمیم‌تری به دست آید. همچنین، پژوهشگران می‌توانند به بررسی تعاملات میان طحوازه‌های مختلف و عوامل فردی و فرهنگی پرداخته و تأثیرات آن‌ها را در بهبود کیفیت روابط زوجین بررسی کنند.

ملاحظات اخلاقی

در هنگام اجرای پرسشنامه، توضیحاتی در مورد اهداف پژوهش به شرکت‌کنندگان داده شد و به آنها اطمینان خاطر داده شد که اطلاعات تنها در اختیار پژوهشگران باقی خواهد ماند. پرسشنامه‌ها بدون نام بودند و شرکت‌کنندگان کاملاً داوطلبانه آنها را تکمیل کردند.

حمایت مالی و سپاسگزاری

این پژوهش از حمایت مالی برخوردار نبوده است. نویسندگان مراتب قدردانی خود را از تمامی زوجین شرکت‌کننده در پژوهش اعلام می‌دارند.

تعارض منافع

در این مقاله هیچ‌گونه تعارض منافی وجود ندارد.

منابع

- استوار، نگار. (۱۴۰۳). فراتحلیل نقش طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه بر شاخص‌های روابط بین زوجین. پژوهش‌های نوین روانشناختی، ۱۹(۷۴)، ۱۳۳-۱۴۵. <https://doi.org/10.22034/jmpr.2024.59614.5974>
- بختیاری، انسیه، حسینی، سعیده، عارفی، مختار، افشاری نیا، کریم. (۱۳۹۸). مدل علی روابط فرازنشویی بر اساس سبک‌های دلبستگی و طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه: نقش واسطه‌ای صمیمیت زناشویی و سبک‌های عشق‌ورزی. آموزش بهداشت و ارتقای سلامت، ۲۱(۲)، ۲۴۵-۲۵۸. <http://dx.doi.org/10.30699/ijhehp.7.2.245>
- خاکپور، سونا، خواجه‌وند خوشلی، افسانه، حسن زاده، رمضان، اسدی، جوانشیر. (۱۴۰۱). بررسی نقش میانجی گر طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه در رابطه سبک‌های دلبستگی و مکانیزم‌های دفاعی با واکنش مثبت به استرس در زنان متأهل سیل زده شهرستان آق‌قلا. علوم روانشناختی، ۲۱(۱۱۹)، ۲۲۶۸-۲۲۴۹. <http://dx.doi.org/10.52547/JPS.21.119.2249>
- دیوانداری، حسن؛ آهی، قاسم؛ اکبری، حمزه و مهدیان، حسین (۱۳۸۸). فرم کوتاه پرسشنامه طرح‌واره یانگ: بررسی ویژگی‌های روانسنجی و ساختار عاملی بین دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد کاشمر سال تحصیلی ۸۶-۱۳۸۵. پژوهشنامه تربیتی، ۵(۲۰)، ۱۰۳-۱۳۳. URL: <https://sanad.iau.ir/Journal/educ/Article/941160>
- شهرویی، شهریار، کاظمیان مقدم، کبری، خلف، علی، و مهرابی زاده هنرمند، مهناز. (۱۴۰۲). ارتباط صمیمیت زناشویی و رضایت از زندگی با میانجی‌گری عشق، سازگاری زوجی و رضایت زناشویی در کارکنان. دستاوردهای روان‌شناختی، ۳۰(۲)، ۵۸-۳۷. <https://www.doi.org/10.22055/psy.2022.40425.2823>
- قاسمی، کبری، الهی، طاهره، و یوسفی افراشته، مجید. (۱۴۰۱). نقش طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه (محرومیت هیجانی، رهاشدگی/ بی‌ثباتی و بی‌اعتمادی/بدرفتاری) در تعهد زناشویی با واسطه‌گری نقش‌های جنسیتی. پژوهش‌های روان‌شناسی بالینی و مشاوره، ۱۱(۱)، ۵-۲۱. <https://doi.org/10.22067/tpccp.2022.75842.1266>
- محمودپور، عبدالباسط، دربا، محمد، کمندلو، زهرا، و مدنی، یاسر. (۱۳۹۹). رابطه طرح‌واره‌های ناسازگار اولیه با رضایت زناشویی و پریشانی روانشناختی در زنان نابارور شهر تهران. علوم روانشناختی، ۱۹(۹۴)، ۱۲۴۲-۱۲۳۱. URL: <https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.17357462.1399.19.94.11.5>
- معراجی، سبا سادات، و توکلی بنیزی، علی. (۱۴۰۴). پیش‌بینی هراس اجتماعی بر اساس طرح‌واره رهاشدگی و نشخوار فکری در دانشجویان دخت. نوآوری‌های اخیر در روان‌شناسی، ۳(۱)، ۱۰۴-۹۱. <https://doi.org/10.22034/rip.2025.495860.1077>

References

- Alimoradi, Z., Zarabadipour, S., Arrato, N. A., Griffiths, M. D., Andersen, B. L., & Bahrami, N. (2022). The relationship between cognitive schemas activated in sexual context and early maladaptive schemas among married women of childbearing age. *BMC Psychology*, 10, 131. <https://doi.org/10.1186/s40359-022-00829-1>
- Aloi, M., Rania, M., Sacco, R., Basile, B., & Segura-Garcia, C. (2020). The young schema questionnaire short form 3 (YSQ-S3): Does the new four-domains model show the best fit? *Anales De Psicología*, 36(2), 254-261. <https://doi.org/10.6018/analesps.343461>
- Bach, B., Lockwood, G., & Young, J. E. (2018). A new look at the schema therapy model: organization and role of early maladaptive schemas. *Cognitive Behaviour Therapy*, 47(4), 328-349. <https://doi.org/10.1080/16506073.2017.1410566>
- Bakhtiari, E., Hosseini, S., Arefi, M., & Afsharinia, K. (2019). Causal model of extramarital affairs based on attachment styles and early maladaptive schemas: Mediating role of marital intimacy and love styles. *Iranian Journal of Health Education and Health Promotion*, 7(2), 245-258 (In Persian). <http://dx.doi.org/10.30699/ijhehp.7.2.245>
- Barta, W. D., & Kiene, S. M. (2005). Motivations for infidelity in heterosexual dating couples: The roles of gender, personality differences, and sociosexual orientation. *Journal of Social and Personal Relationships*, 22(3), 339-360. <https://doi.org/10.1177/0265407505052440>
- Calvete, E., Estévez, A., López de Arroyabe, E., & Ruiz, P. (2005). The Schema Questionnaire--Short Form: Structure and Relationship with Automatic Thoughts and Symptoms of Affective Disorders. *European Journal of Psychological Assessment*, 21(2), 90-99. <https://doi.org/10.1027/1015-5759.21.2.90>

- Divandari, H., Ahi, Gh., Akbari, H., & Mahdian, H. (2010). The young schema questionnaire – short form (SQ-SF): investigation psychometric properties and factor structure between students in Islamic Azad university, Kashmar Branch. *Journal of Teaching and Learning Research*, 5(2), 1-29. (In Persian). URL: <https://sanad.iau.ir/en/Journal/educ/Article/941160>
- Ghasemi, K., Elahi, T., & Yousefi Afrashteh, M. (2022). The Role of Early Maladaptive Schemas (Emotional Deprivation, Abandonment/Instability, and Mistrust/Abuse) in Marital Commitment: The Mediating Role of Gender Roles. *Research in Clinical Psychology and Counseling*, 12(1), 5-21 (In Persian). <https://doi.org/10.22067/tpccp.2022.75842.1266>
- Ginalska, K., & Cichopek, A. (2025). Attachment styles, maladaptive cognitive schemas, and relationship satisfaction: A multilevel analysis of romantic relationships. *SSRN Electronic Journal*. <https://dx.doi.org/10.2139/ssrn.5180276>
- Johnson, S. M. (2019). *Attachment theory in practice: Emotionally focused therapy (EFT) with individuals, couples, and families*. Guilford Publications. URL: <https://www.guilford.com/books/Attachment-Theory-in-Practice/Susan-M-Johnson/9781462538249>
- Khakpour, S., Khajevand khooshli, A., Hassanzadeh, R., & Asadi, J. (2023). The mediating role of early maladaptive schemas in the relationship between attachment styles and defense mechanisms with a positive response to stress in flooded married women in AqQala. *Journal of Psychological Science*, 21(119), 2249-2268 (In Persian). URL: <http://dx.doi.org/10.52547/JPS.21.119.2249>
- Koruk, S., & Kurt, A. A. (2019). The predictive role of early maladaptive schemas in the evaluation of pre-marital romantic relationships among university students. *Yaşam Becerileri Psikoloji Dergisi*, 3(5), 73–83. URL: <https://dergipark.org.tr/download/article-file/731453>
- Kover, L., Szollosi, G. J., Frecska, E., Bugar, A., Berecz, R., & Egerhazi, A. (2024). The association between early maladaptive schemas and romantic relationship satisfaction. *Frontiers in Psychology*, 15, 1460723. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2024.1460723>
- Mahmoudpour, A., Darba, M., Kamandloo, Z., & Madani, Y. (2020). The relationship between early maladaptive schemas with marital satisfaction and psychological distress in infertile women in Tehran. *Journal of Psychological Science*. 19(94), 1231-1242 (In Persian). URL: <https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.17357462.1399.19.94.11.5>
- Mearaji, S., & Tavakoli Benizi, A. (2026). The Prediction of Social Phobia based on the Abandonment Schema and Rumination among Female University Students. *Recent Innovations in Psychology*, 3(1), 91-104 (In Persian). <https://doi.org/10.22034/rip.2025.495860.1077>
- Ostovar, N. (2024). The Role of Early Maladaptive Schemas on the Relationship Between Couples: A Meta-Analysis. *Journal of Modern Psychological Researches*, 19(74), 133-145 (In Persian). <https://doi.org/10.22034/jmpr.2024.59614.5974>
- Rahimi, N., Aghaei, A., & Abolmaali, K. (2020). The effectiveness of group training based on procedure marital infidelity phenomenology on infidelity tendency and intimacy of married traitor women. *Researcher Bulletin of Medical Sciences*, 25(1), e5. URL: <https://journals.sbmu.ac.ir/index.php/rbms/article/view/33574>
- Shahroei, Sh., Kazemianmoghadam, K., Khalfi, A., & Mehrabi Zadeh Honarmand, M. (2022). The Relationship between Marital Intimacy on Life Satisfaction with Mediating Love, Marital Compatibility, and Marital Satisfaction in the Employees People. *Psychological Achievements*, 30(2), 31-58 (In Persian). <https://www.doi.org/10.22055/psy.2022.40425.2823>
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2019). *Using Multivariate Statistics, 7th Edition*. Boston, MA: Pearson. URL: <https://www.amazon.com/Using-Multivariate-Statistics-Barbara-Tabachnick/dp/0134790545>
- Waller, G., Meyer, C., & Ohanian, V. (2001). Psychometric properties of the long and short versions of the Young Schema Questionnaire: Core beliefs among bulimic and comparison women. *Cognitive Therapy and Research*, 25(2), 137-147. URL: <https://psycnet.apa.org/record/2001-17764-002>
- Young, J. E., & Brown, G. (1994). *Young Schema Questionnaire-Short Form*. New York: Cognitive Therapy Centre of New York. URL: <https://tr.ir/ieh8lz>
- Young, J. E., Klosko, J. S., & Weishaar, M. E. (2006). *Schema therapy: A practitioner's guide*. Guilford press. URL: <https://books.google.com.tr/books?id=1x7TDwAAQBAJ>